

Olimpiada de Lingvistică „Solomon Marcus” etapa județeană

24 februarie 2024

Secțiunea Exercițiu B (cls. a VII-a și a VIII-a)

Reguli generale

- Ascultați cu atenție supraveghetorii și urmați instrucțiunile acestora.
- Timpul de lucru efectiv este de **trei ore**. Setul de probleme are patru pagini și conține **trei probleme**. Puteți rezolva problemele în orice ordine.
- În timpul concursului este interzisă folosirea oricărui materiale scrise sau tipărite, precum și a oricărui ajutor din exterior.
- Dacă aveți întrebări în legătură cu oricare dintre probleme, ridicați mâna și întrebați unul dintre supraveghetori. Supraveghetorul va consulta membrii Comisiei Centrale înainte de a vă răspunde.
- Punctajul maxim pentru fiecare problemă este de **100 de puncte**. Rezultatul final reprezintă media aritmetică a punctajelor.

Reguli pentru formularea rezolvării problemelor

- Nu copiați problemele.
- Rezolvați fiecare problemă pe foile de răspuns primite.
- Scrieți doar răspunsurile la cerințele problemei. **NU** trebuie să descrieți regulile pe care le-ați identificat în date și nici raționamentul avut în vedere.

PROBLEMA NR. 1 (100 de puncte) Se dau următoarele enunțuri în yawalapiti și traducerile lor în limba română:

1. piputi piḡula nu
<i>Tu îmi dai mie țestoasa ta.</i>	6. niputi puluḡila hiu ukupa
<i>Eu îți dau ție terciul tău în pădure.</i>
2. nunupi iru isetela nukupala
<i>Eu văd CD-ul ei în pădurea mea.</i>	7. iru inunupi nukawarula
<i>Ea vede calul meu.</i>
3. niḡula unupi pa
<i>Țestoasa mea vede casa.</i>	8. kawaru unupi nukula
<i>Calul vede pădurea mea.</i>
4. uwa iputi sete iru iju paḡa
<i>Unchiul îi dă ei CD-ul în casă.</i>	9. iru iniputi moto nu
<i>Ea îmi dă mie motocicletă.</i>
5. pamikula unupi iru initala
<i>Prietenul tău vede arcul ei.</i>	10. piputi iru imatḡila iru iju
<i>Tu îi dai ei porumbul ei.</i>

(a) Traduceți în limba română:

11. **amiku unupi iru imotola**
12. **iru inamikula unupi moto**

(b) Traduceți în limba yawalapiti:

13. *Tu vezi pădurea ta.*
14. *Ea îi dă ei porumbul meu.*

(c) Traduceți în limba yawalapiti enunțurile următoare, scriind litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns:

15. <i>Eu îți dau ție arcul.</i>	16. <i>Țestoasa ei vede prietenul în pădure.</i>
a) apiputi pitala hiu	a) iru iniḡula unupi amiku ukupa
b) niputi itala nu	b) iru iḡula inupi amiku ukupa
c) piputi nita nu	c) iniḡula unupi amiku ukupa
d) niputi ita hiu	d) iru iḡu inupi amiku ukupa
e) niputi itala hiu	e) iru iniḡu unupi amiku ukupa
17. <i>Prietenul ei îmi dă calul meu în casă.</i>	18. <i>Ea vede terciul meu în casă.</i>
a) iru inamikula iputi nukawarula nu paḡa	a) iru inunupi uluḡila paḡa
b) iru inamikula iputi kawarula nu paḡa	b) iru inupi ulupi paḡa
c) amiku iputi nukawaru paḡa	c) iru inupi nulupila pa
d) iru amikula iputi kawaru nu paḡa	d) iru inunupi nulupi pa
e) amikula iputi nkawarula paḡa	e) iru inunupi nulupila paḡa

△ Limba yawalapiti face parte din familia arawak și este vorbită de aproximativ 150 de oameni în parcul indigen Xingu din Brazilia.

tḡ = c din *cer*; ḡ = ni din *câini*; ḡ este o consoană produsă prin lovirea foarte scurtă a limbii de alveolele dentare (ca *r* în *pero* din spaniolă) și fără vibrația corzilor vocale.

— Fernando César G. Filho

PROBLEMA NR. 2 (100 de puncte) Se dau următoarele forme verbale în limba nez perce și traduceri lor în limba română:

tíim'ecáaqa	<i>Eu am scris.</i>
ʔeméeyhekí cáaqa	<i>Eu l-am văzut dimineața.</i>
péetéewc'íiqce	<i>El îi vorbește noaptea.</i>
péepehekíciqa	<i>Ei l-au văzut.</i>
péepehipísix	<i>Ei îl mănâncă.</i>
ʔesepéetíim'ece	<i>Eu îl fac să scrie.</i>
pec'íiqciqa	<i>Noi am vorbit.</i>
hihipísáaqa	<i>El a mâncat.</i>
tok'w alakeʔéycáaqa	<i>Eu am fugit.</i>
peméeyhipísix	<i>Noi luăm micul dejun.</i>
hitok'w alatiím'ece	<i>El scrie rapid.</i>
tok'w alac'íiqce	<i>Eu vorbesc rapid.</i>
péesepéehipse	<i>El îl hrănește.</i>
péehékice	<i>El îl vede.</i>
ʔesepéec'íiqcáaqa	<i>Eu l-am făcut să vorbească.</i>

(a) Traduceți în limba română:

1. hekíce	3. ʔepesepéekeʔéycix
2. hipetéewhipísiiqa	4. péeméeytíim'ecáaqa

(b) Traduceți în limba nez perce:

5. <i>Eu i-am arătat (lui).</i>	7. <i>El merge noaptea.</i>
6. <i>Noi l-am înfulecat.</i>	8. <i>Ei vorbesc rapid.</i>

△ Nez perce este o limbă sahapiană vorbită de poporul amerindian cu același nume din nord-vestul Statelor Unite ale Americii. În prezent limba are sub 100 de vorbitori nativi, existând însă un program de revitalizare a limbii.

ʔ, c', m', k'w sunt consoane specifice limbii. Dublarea unei vocale reprezintă lungirea acesteia. Semnul ´ marchează accentuarea unei vocale simple sau lungi.

— Elena-Tamara Ivanof

PROBLEMA NR. 3 (100 de puncte) Se dau următoarele egalități scrise în limba nahavaq:

- (1) $i\text{-ru} + i\text{-}\beta^j\text{es} = i\text{-tul} \times i\text{-ru} = i\text{-sow-si?}$
- (2) $i\text{-ru}^{i\text{-ru}} = i\text{-}\beta^j\text{es}$
- (3) $i\text{-}\beta^j\text{es}^{i\text{-ru}} = i\text{-la}\eta\alpha\beta^j\text{ul ni}^n\text{dum}^w\text{en i-sow-si?}$
- (4) $i\text{-lim}^j \times i\text{-lim}^j = \text{ni-m}^w\text{orlala? i-si? no-?ro}^n\text{d i-lim}^j$
- (5) $i\text{-lim}^j + i\text{-sow-ru} = i\text{-la}\eta\alpha\beta^j\text{ul ni}^n\text{dum}^w\text{en i-ru}$
- (6) $i\text{-lim}^j \times i\text{-sow-ru} = \text{ni-m}^w\text{orlala? i-si? no-?ro}^n\text{d i-la}\eta\alpha\beta^j\text{ul ni}^n\text{dum}^w\text{en i-lim}^j$
- (7) $i\text{-sow-si?} \times i\text{-sow-ru} = \text{ni-m}^w\text{orlala? i-ru no-?ro}^n\text{d i-ru}$

(a) Scrieți egalitățile (1) - (7) folosind cifre arabe.

(b) Transcrieți următoarele numere din nahavaq folosind cifre arabe:

- a) $\text{ni-m}^w\text{orlala? i-ru no-?ro}^n\text{d i-lim}^j$
- b) $i\text{-sow-tul}$
- c) $\text{ni-m}^w\text{orlala? i-lim}^j$
- d) $\text{ni-m}^w\text{orlala? i-tul no-?ro}^n\text{d i-la}\eta\alpha\beta^j\text{ul ni}^n\text{dum}^w\text{en i-ru}$

(c) Scrieți următoarele numere în nahavaq: **9, 11, 36, 63, 124.**

△ Nahavaq, cunoscută și sub numele de malekula sau siesip, este una din numeroasele limbi ale grupului malekula de coastă din Vanuatu. În 2001, aceasta era vorbită nativ de 600 de persoane.

Cratima (-) face parte din structura cuvintelor și **nu** reprezintă operația de scădere.

$\text{?}, \eta, \beta^j, m^j, m^w$ și nd sunt consoane.

— Ioana Bouroș

Editori: Ioana Bouroș, Mihai Bratu, Valentina Cojocaru, Nicoleta Dobrică,
Diana Harambaș, Paul Helmer, Elena-Tamara Ivanof, Dan-Mircea Mirea,
Vlad A. Neacșu, Bianca Negrău, Roxana Preda (Dincă)

Succes!